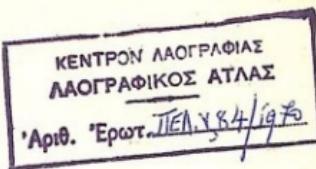


ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)



Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Ἐν Παρασκευῇ τῇ Ι3η10-70

Проб

Τό Κέντρον 'Ερεύνης της 'Ελληνικής
λαογραφίας

'Αναγνωστοπούλου 14

'Αθηναί (136)

Είς τὴν κοινότητα Παρασκευῆς, σήμερον, ἡ κυρι-
ωτέρα ἀσχολία τῶν κατοίκων εἶναι ἡ καλλιέργεια τῆς στα-
φύδος. Σιτηρά, ἐλάχιστα καλλιεργοῦνται, μόνον διὰ τὴν θιατροφῇ
ἐκάστης οἰκογενεῖας. Ἡ καλλιέργεια των γίνεται μὲν σύγχρονα
μέσα, μηχανέσ κ.τ.λ. "Οὐα δέ τα ἔργα λεῖα πού ἔχρησιμοποι-
οῦντο παλαιά, ἔχουν ἐπανεσθῆν. Διὸ τοῦτο, δέν ήτο δυνατόν νῦν φωτειγραφηθοῦν, πολὺ περισ-
στέρον δέ, νά σκεδιασθοῦν, λόγῳ τελείας ἀγνοίας τῆς μορ-
φῆς των.

"Οσα ήτο δυνατόν νά έξευρεθοῦν, έφωτογραφήθησαν.

Μετά την





ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
2/ΘΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

*Αριθ. Πρωτ 170
*Αριθ. Διεύπ.

Σταθ. Βασιλ
α/θ. Αγ. Αννης
Παραγιδί^η
Πρός

Τὸν κ. 'Επιθεωρητὴν Δημοτικῆν

Σχολείων Αἰγαίων.

Εἰς Αἴγιον.

Ἐν Παρασκευῇ Ηῇ 14-10-70

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΑΙΓΑΙΑΝΕΙΑΣ
Αριθ. Πρωτ. 2/57
Ημέρη την 16-10-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

λαμβάνω τὴν τιμήν να
ὑποβάλω 'Υμῖν συνημμένως, ἐρωτηματολό-
γισν τοῦ Κέντρου 'Ερεύνης τῆς 'Ελ-
ληνικῆς Λαογραφίας τῆς 'Ακαδημίας
'Αθηνῶν, δεδοτῶς συμπεπληρωμένου να
νὰ ἀναφέρω διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς
ἀποστολῆς του, τὰ ἔξης:

Ἐποντα τὰ στοιχεῖα ναὶ αἱ φωτογρα-
φίαι, εἶχον συγκεντρωθὲν ἐντὸς τοῦ
ποικιλοθρούμεντος διημήνου. Ἐκ παράδο-
μης ὅμως δὲν ἀπεστάλησαν ναὶ ἔπειδη,
μετά τὴν παρέλευσιν τοῦ ὡς ἄνω χρο-
νικοῦ διαστήματος δὲν μᾶς ἐγένετο
οὐδεμία ὑπενθύμισις, ἐθεώρησα μή ἀνα-
γκαῖα τὴν ἀποστολὴν τῶν.

Εὐπειθεστάτη

ἡ Δ/ντρια τοῦ Σχολείου

ΙΟΑΝΝΑ ΠΑΜΑΝΤΑΝΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κεφαλόπολις). Παρασκευή...
 (παλαιότερον ονομα:), Ἐπαρχίας Αγριαρχείας
 Νομού Αγριας.....
 2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετασαντος καὶ συμπληρώσαντος Τιμίνα
Ραμπονιγιάνη... ἐπάγγελμα Διδούλων ο/η/β.ε.ρ.
 Ταχυδρομική διεύθυνσις Δραποτίνες 16.....Αγριας.
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον.....
 3. Ἀπό ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι:
 α) ονομα καὶ ἐπώνυμον Σιδέρης Αγγελος.....
και.....Παναγιώτας.....
 ήλικια. 80.έτων. γραμματικαὶ γνώσεις.δικτυονικος.....
Σερογιάνου..... τοτος καταγωγῆς Παρασκευή.
Αγριας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ · ΑΘΗΝΑ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ πρωτοβίουντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Επί της γης... η περιφέρεια... πρωτότυπη...*
μήποτε... μαζί διατηρούνται... μαζί διατηρούνται...

'Υπηρχον αὗται καὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *εκ της γης σαντορίνος...*

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ιδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δῆλον εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἐλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους")· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὸς κλπ.
επί της γης... επί της γης... επί της γης... Χωρικούς...

3) 'Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *επί της γης... διανεμήνεται... έξη... οικογένεια...*

Θεωρία της περιουσίας... διανομή... έξη... οικογένεια... διανεμήση...
θεωρία της περιουσίας...

β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Μέγαροι θεῶν. Καλλιθέας. Διηγ. ποιητής. Σελ. Ηλεύθερος.

2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι), ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *N. A.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοῖ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Θέατρον... γέροντες... αὐλαία... ποιητές. Καθηγούσαντα. Τυπογρ. Β. Γ. Μαναντήρια.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισα-
κάτοροι κλπ.) *Σ.* Ποία ἦτο τὴν κοινωνική των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή τους : (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) *Σ.*

4) Έχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται : ἐποχικῶς, δηλ. διαίρεσιμα,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγπὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποὺ
προήρχοντο οὗτοι : ἡσαν αὐδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν
ἀμοιβήν ἐλάμβανον : ἡμερομισθίων εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; *Θ. K.*

Σερενοπολιτανία. Σερενίτης. Οικονομογένεια. Σερενίτης. Σερενίτης.

5) Έχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Εὖν ναί,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; *Θ. K.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέει τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἔργασίας ; *Θεονταρημονίαν. Θεονταρημονίαν.*

Θεονταρημονίαν. Θεονταρημονίαν.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργαται *Θ. K. L.* ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιαστές), πρα-
ματευτάδες (ἐμπόροι) κλπ. ;

? O X t

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπρον
(βοῶν, αἴγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος;

.. Μ.ε! Κατεύθυντος... πέραρεν,, αἰγαλοόβολας... δ...
.. Έκει... τούτοις οὐκέτεν... Τ.ο.ν. επονταρισμέν. περι...
σιγέμενε.. Επει. Εδίσαν.. για. Ερεζίαν. επι. Κει...
Κύριο... Στέν. Κει... Θεοπόδιο.....

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; ... Μ.ετρα!.. Λο... 19.2.20.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. Τ.ο. επιδημούν.. Αρρεβρ.ον

Τ.ο. 19.2.7.. περι. αιδ. γεωργικών. μεταναστ. 20.6.1960.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, διηλ. μενόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιήθη (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύασε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἔγινετο ἢ προμή-
θεῖται φύτρῳ; Αἰγαλοόβολος. Σηματομονετ. επιβολα. Σημ. Κει.

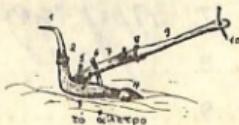
Οπήρα χώρατος. Τοι σιδηρα... ἄροτρα... Κει. Επορεύ-
θεντος Στέν. Κει. Ηρεβρ.ον δεξιόφρενη Πλαθεάν. Κάπιαί Κίριον.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Κεραύτε... 4. Κνίσιν... 7..... 10. ηροφλεγήματα

2..... 5..... 8. Οπαροίρι.

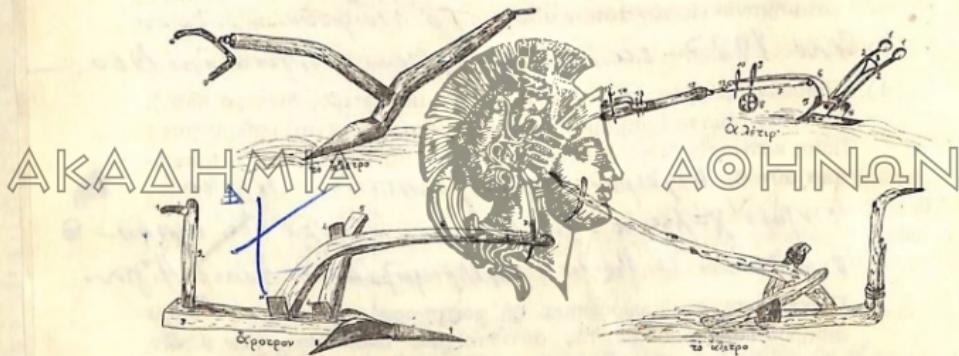
3. Κατεύθυντος. 6. Παρατ. 9. Κιριογέρα.



2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); Κατ. 80. 1920.....

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ΖΥ.

- 4) Μηχανή δεσμάτως τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Σ. Χ. 6*
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *ἀριθμ. 195.8*
στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον
Εγαπανεναγγέλοις οὐδὲν ποιεῖται.
εστιν φαρισαῖτις.
- 2) Ποία ἡτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξύλινου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα;



- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὁνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *Δέρας* 6. *σταχυίρι* 11.
2. *Διγλυφονέρ* 7. *Πρίγμα* 12.
3. *Β. Β.* 8. *γλερό* 13.
4. *ΕΠΑΡΘ* 9. 14.
5. *Ο. Ο. ΕΠΗ* 10. 15.

⁽¹⁾ Εὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ δὲ νῦν. Τὸ νῦν τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἴναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δῆλον. τῶν χωματερῶν (λιθάνδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει νῦν (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔὰν εἴναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἑκάστου.

.....Τὸ δὲ νῦν... ἡ οὐσία... μορφή... μορφή.....



- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Διαγράφετε.

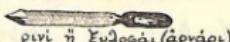
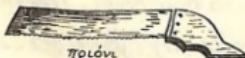
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΓΗΝΩΝ

- 6) Τὸ δέ (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξυλού ἡ σιδήρωσ; Αποδείξατε.



- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.)

Διεπανάρνι. Μαστόν. σκεπάρνι. Ηγετός. οριάνι.
ἀριδί., αρνάρι. πριόνι. γυριστή.





ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

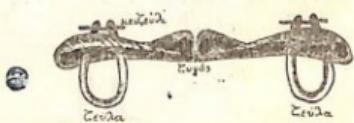
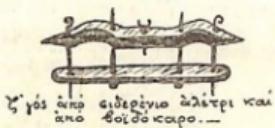


ΔΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, δνος. *βέβη, οὐρα, μήδοντας. πενταποδικόν*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἕν; *λινοθήσις... οὐδα.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲν δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
Ιων. βόινον ἐμφάνισεν οὐρανού στέλνειν τοις οὐρανοῖς. Λεων. οὐρα. Κλεοπάτρα. Ζεύς.



+

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.).



- 10) Σχεδιάσσατε ίδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

Ζεύλες. αὗται εἰς εἰδώλα.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ δόπιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάσσατε
αὐτόν). *Οὐρανοφύλακας. τούρλαρος. πενταποδικόν.*

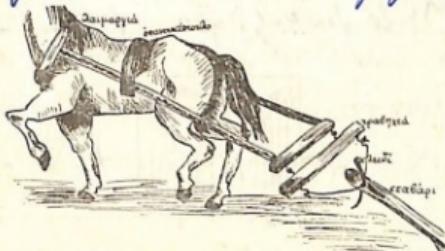
Φέρα. ζεύλες. οὐρανοφύλακας. πενταποδικόν.

- 12) Απὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου *τούρλαρος. πενταποδικόν.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *Περιστέρες
θεν κήρυ. οὐρανοφύλακας. λοῦρα. λεύρος. πενταποδικόν. Κέρατα. ποντίκια
σεληνοφύλακες μηδεὶς ποτέ γίνεται. Συνδέεται τοις Κέρασις. πενταποδικόν
δεῖν πρόγνωνα οὐκίν ποντίκης ποτέ γίνεται.*

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρόν.

cf. οὐκοῦν διέτειν γνῶντας τοὺς ἄροτρους. Διατεργάτε
τὸν την τελιμαργίαν, (τὸν ἔργον τοῦ) τούς ἥρούς
καὶ παραγόντας τὸν θεατὴν. Επειδὴ οὐ μέρος, έπειδὴ σύγχρονος.



τὸν την τελιμαργίαν
τὸν την τελιμαργίαν

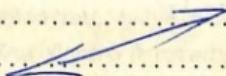
ζ. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὅργων παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἴδιοκτήτης τοῦ ὅργου ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία στήθεια εἰς τὸν τοιούτον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ορροκή λέβαιον εἰς τὸν τοιούτον σας

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)



2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον



3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

Μετασχοινί... δοθεῖσαν ήταν... ζευγμένα στοιχεῖα...
παραγέτε... την... βούν.



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

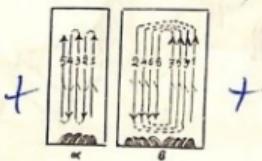
ΑΘΗΝΑ

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ δργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ' εύθεταν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

..... Αὐλακία... σταύροι στρόφη... βέ! δέ δίδερο.
Διάδρομοι... Μέτα! μενοχέρο... ἀνατον... κύκλοι...

ἡ ὁργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

..... Με δέ μενοχέρο... (β)



Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον ποῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν δργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χριστῇ εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος δργωμάτος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ δργωμα τοῦ αγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) μέσι λωρίδας (δηλ. σπορές τη σποριάς, ντάμες, σικαλίες, μεσόρραδες κ.λ.π.);

..... Εγινόταν βέ σποριεργ... χωριζόμενα...
..... βέ... λωρίδα...

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίδα (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν; ήτο
..... διαδικασία...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; ... Μέντο... στάτη... Υγρός... πολ... δέρ...
..... νέκταρος... διανεύστη... πλαντάδη... καί σερένερ...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εῖδη δργωμάτος (ἄροτριάσεως) ησαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

..... Είδηντας... κατ... κατάκτην... βέ! δέ! στι...
..... προστάτην... πολ... διαδικασία...

Εις ποῖα δργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

.....
δι. μηδέ τις οὐδὲ πρότερος.....

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ὄγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (δνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργία,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Ἐγίνονται δύο.. ἀργυρίων καθαρισμός..*

Ἐν τῷ θερινῷ μεσημέρι τοῦ φθινοπώρου γίνεται.. Τοις ..

σπράτα.. Τοις αρισταῖς οὔργων.. Φθινοπώρου σπράτα.. Τοις ..

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε δόμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Τοις μεσινούς καὶ ἐπαύγους παραδοτοῦνται.. Εντατική, μεσημέρι, φεστινή, πρώτη.. μεσημέρια.. παραδοτοῦνται.. ΑΟΓΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ασπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιταρί ἢ δὲλλο δημητριακόν....

Μένο.. Εντατική.. Υπάρχει.. ..

- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβιστίου, μυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχήν; *Δυο.. Εντατική.. μεσημέρι.. μεσημέρι.. Εντατική.. Φθινοπώρου*.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκινο εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἑδάφους;

Τοις δισακίνοις.. μεσημέριοι.. ..

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ύνιον κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα τὴ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὄποια κολλῶνται εἰς αὔτά. Μὲ ἐλλει-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὄποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου τῇ μὲ ἄλλον τρόπον;

*Π.τιν. ὀπέρη. Καὶ... θουσιάργε... εὐπόρε... εἰς. απόρειο
ἔργατο... κο'... :: γούνε... επει'. φα. κατέ...
... πιν. ον. ἐ... τακτικοφερό.*

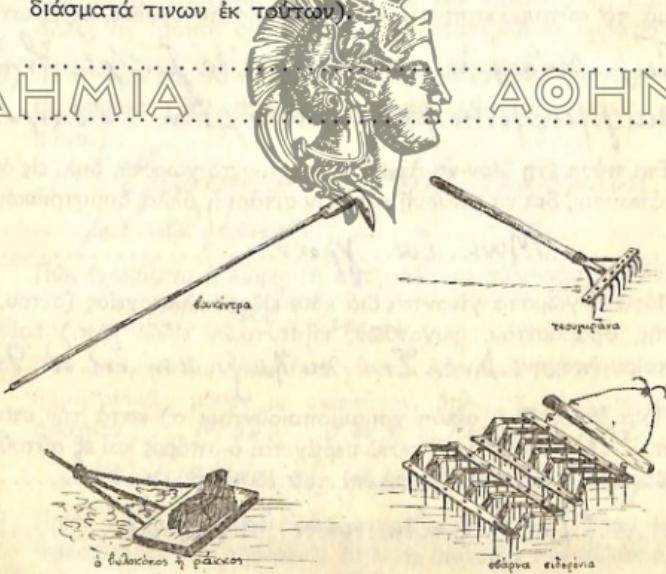
2) Γίνεται μετὰ τὸ δργωμα ἴσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); ... *Π.η.ον.α... δένα. επιστρεψεῖσθο.*

τραπεζότ. η.ο.

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν δργωθῆ (μὲ σκαλίδα,
τσαπτὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων
περιγραφή ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἡ φωτογραφίαι. (Ταρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἡ τοῦ κή-
που π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

.....



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ως καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν

.....Τόν.. Βασιλεύον.. οντοθαν.. τέμνεται
τον.. νί.. θνα.. νονδί.. Στρατό.. οκορονή.

- 7) Ποῖα χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἔγινετο ἡ σπορὰ καὶ τὴ καλλιέργεια ἔκάστου εἶδους.

.....Χασαρι.. εργάζεται.. κα!.. Τό.. γανδι..
α!.. Φ. Α. μανδιαρα.. γα!.. Εστεργιν.. με.. Ο. Σ. Α. Φ. Ρ. Σ.



- 8) Ποῖα χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

.....Τό.. Ίδη.. χωράξει.. θεσπειρό.. θευτισταί.. τε
μεριγινα?.. μέ.. απαντικαν!.. λεβρια.. μέ.. ονταρι..

- 9) Πῶς ἔγινετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασίες (βραγιές) καὶ ὅλως.
-Κα! Θουν.. Σο.. μαζί.. έπι.. παλαιότερα..
Επίν. γεραστελη.. οι!.. απλασμού.. οι!.. γατερε.. έπειν.. Επρέπεια
για!.. μεγάλη.. πονοντα.

B'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a.' Έργαλεῖα Θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἔργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ δνομα καὶ ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

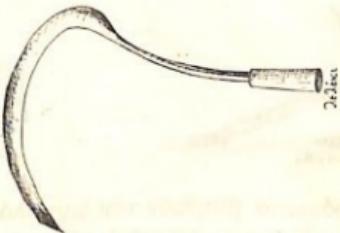
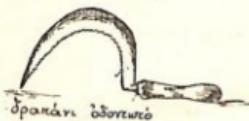
ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

.....
Σ. Θερίζων... πολ. ραβδόντας δρεπάνια.....



Ἐάν ἡσαν (ἢ εἰναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα τὰ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἑθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνων).

ποντίνια ἀρχής τοι δειρίζονται τούς δρεπάνους ἀρρεγέσερα
ἀγριομυστούς τοιν τοιν αποστολή.



κόσσα

- 3) Ἡ λεπτής (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἢτο δύμαλή ἢ ὅδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Ἄλλα... δρεπάνια.

- 4) Πῶς ἢτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (Σχεδιάσατε ἡ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ό σιδηροῦς σκελετός πῶς ἐλέγετο;

Η χειρολαβή του. Επειδή...

Ό σιδηροῦς σκελετός αργάντηρος, δρεπάνιον.

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τά θεριστικά ἔργα αλείφεν; (π.χ. τά δρεπάνια κ.ά.) *Τα! πραγματεύεται μεν οι γυναικεῖς.
Χωρίς λα... εγένοντο σύντομόν την. Φαρείσθε...*
- 6) Ήτο παλαιότερον (ή εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χειρας, δηλ. δι' ἑκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δισπερίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) η τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Στι. εδώ κανονίζεται πραγματεύεται
πάντας! δέκα έγινε ά. Θερισμός μετά τούς Σερεμένους...*

β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ή θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι η ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, η κριθή, η βρώμη, η σίκαλις κλπ. *Πέρι παν. 20-30. πολύτερος γάλλος. Καταστάσεις.*
Δημόσια θερίζεται σταθμοί της παναγίας. Την οδούς διέρχεται μεταξύ των παναγίων μεταξύ των παναγίων μεταξύ των παναγίων μεταξύ των παναγίων.
- 2) Οἱ στάχυες που ἔμεναν (ή μενονύ) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ή πῶς λέγονται).

ΑΚΑ^{Θερισμός παναγίας. Ημέρας. Χρήσης παναγίας.} ΑΦΗΝΩΝ

- 3) Ποὺ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς σῆλαι πρόσωπα (γυναῖκες η παιδιά), τὰ ὅπιοια παραλαμβάνουν στὶς στάχυες τὰ δράγματα (δραχ̄εις, πιάσματα, χειρές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἕνοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Ο. Θερισμός. Εδάφος. Υπό περιστάσεων
χωρίς την. Σταχύες. παναγία. μετά την.
δε! χρέος. Επίσης. γινεται...*
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρίς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ δόμοι; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν η διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Οι λεπτομέρειες
σταχύς. Έτοιχούσθε. Έτοιχούσθε. Εργάζεται. Από
η χειρίς. Όποια. χερές. Επικατέστησε.
καὶ. Εγκαίρια. Έτοιχούσθε. Τα! Εγκαίρια. Καὶ. Επικατέστησεν σταυρών, μετά την παναγίαν.*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἄγκαλιές.

*Τότ. έχ. δράγματα μαζί...
Θέριστα... θήραις...*



γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; "Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχον) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποιον;

Τότ. ζωράδης... θερίζοντας... Κατανατείς.

Οὐε. έφερον μοσχούς... Αρ. έπειτη μανής...

Θερισταί...

2) Πῶς ἡμείθοντο οὗτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπήν (ξεκοπής). Ποια ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα τῇ εἰδος; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραβέβατε μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικήν εἰς τὸν τόπον σας ὄνοματολογίαν).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Φυ. πάντοτε θερισταί Θερισταί... αὐτοί... έπειτα...

νέοι τοι... Θερισταί... αὐτοί... οι μερομίσθιοι των

(μεροκάματος) ΟΥ. οι θερισταί... μερομίσθιοι...

σαντελά...

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ιδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν; "Ἐπίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των);

Στ. έφερον μεσημέριαν... απαντάνει...

προσεγγίζει την μέση των... μέσου... αὐτές...

αγνοεῖ... έπειτα... μεσήμερη... έπειτα...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

*Σύστημα... δέσμον. Κρατήσονται... πάντα... Εργαζόμενοι
αρμόδιοι... Γρίπη...*

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

*Τραγουδοῦσαν. Κρατήσονται... Εγίγνωσαν.
Τάχ. Καρυγμούνα... μ. 2. γ.*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψαθαν, τὴν δόπιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς δόπιον υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σύν. Επιτήρησης... Σύστημα... Επίμεσο...

Γ. ο. η αράγη... έτος Βεργίναν. Αγ. Οδη.

Αποτελεσματος... Εργάζονται... πανταχού...

Ερίποιο... έτος Βεργίναν. Στά. Εργαζομένων.

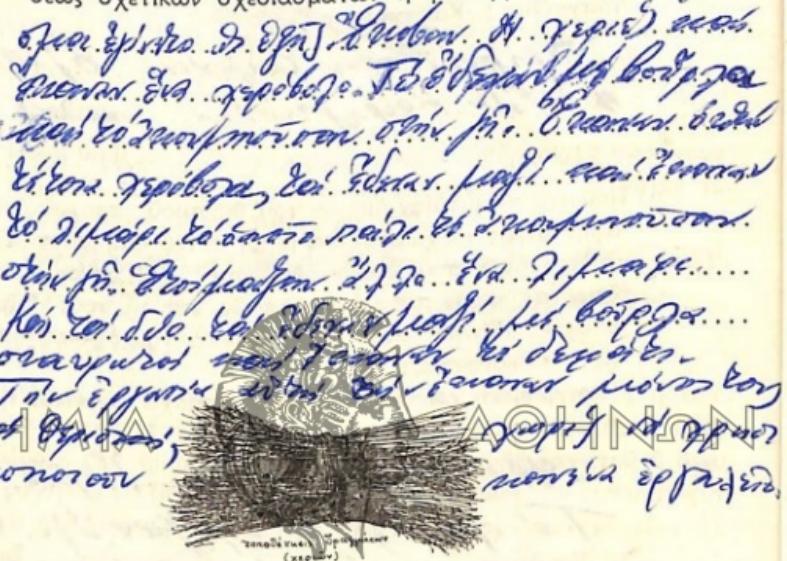
δ.' Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἐπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

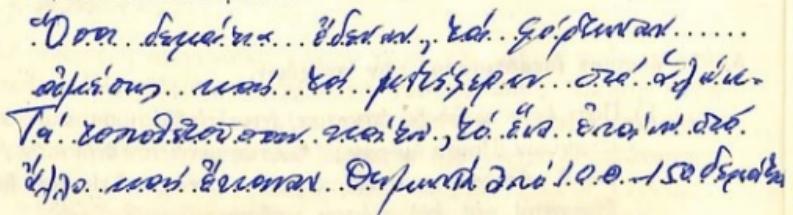
Τα. δέσημα. τῶν δέματων. Εργαζόμενοι πρέστε...

*Έτος έργων... ή έτος Καρπαθίου. Αγρού. Ηγ. έτος οικοδομής
η. τον. ψηνόβριον. Αγρό, ή έτος ζευκτον. βαριάς.
αρμόδιης στον πάγο.*

2) Πώς έγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ώς χειρές , ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία , μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους , π.χ. βροῦλα , σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματῶν μήπως ἔχρησιμο ποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν .



3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκτρώνοντο εἰς ὡρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοπιθετοῦντο ;



ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.

χήρ. παρατηρεῖσθε φιλο. μέσοι. δι. 19.8.20. περίσσω
σ. σπορ. τ. την. έγινεται. εδην. Αναργι.
ου γεννητηρικόν. εδ. Μάιο. Μάιο.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) η ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.

.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΝΗΣ

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Εστιν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φυλασσῖς αὐτοῦ. Σ. ο. ν. σ. δι. φ. γ. ε. ο. ..

ἡ διατροφὴ τοῦ σανοῦ μὲ θέριον γενν. φρέσκα. θέριον.
Το. φθινοπωρο. έγινεται. το. σπαρα. Τ. Θερισμός τοῦ
θέριτο. Η πρώτη φε. Μάιο. Το. άγριας. μερικής αγρού
εδ. φθινοπωρο. το. γερανής περιόδου φε. φύσινο μεσοσύνης
εδ. φθινοπωρο. Τοπικής περιόδου το. πετριζερας στην αγρού

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσον κ.ἄ.) καθ. σφραγίδες δ. Θερισμός φρέσκος σανος εργαλεο

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)

.... μ. δρεπανον. τ. σφραγίδερα. έφραστη μεταπο-
τ. φθ. πα. πα. πα. πα.

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμου. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν δονοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Σύρμα, παπούι, δαντέλια,
δι. γράφειν.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α.) 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

.....Μετεφέροντο... εἰς τὸ... ἀλώνι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τίνας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πώς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

.....Ο χῶρος ένοικος τοποθετεῖται... Θεμωνοστάσι... Θεμωνιά... Υπάρχει γίνεται σερφα... Εράνιος Σωρός... Καθωρισμός.....

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἔγινετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

.....Χωρίζον... ἀλώνια... οὐκέποιεν... Καρπός...
Δημητριακό... ἀλώνια... Χωρισμός... τοῦ καρποῦ
εἶναι... τοι. οὐχι.

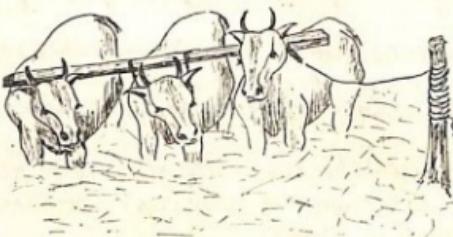
- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

.....Το... οὐχι... οὐχι... ουκέποιεν...
Ἐγι... οὐκέ... τοι... Χωρισμός...

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;
- Γεννήθει... ἔνα... έξι μήνα... ησάν... ησάν... ησάν...*
- οὐνοχεῖντος μεσούσιον οὐδεμιοντούσιον.*
- 6) Ἀπὸ πότε ἅρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; .*Τό. ἀλωνισμούς*
ἄρρεν. θάν. Ιαύρια. μεσούσιον οὐδεμιοντούσιον.
- 7) Εἰδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες). (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .*Χωμάτης... πετράλων...*
- Φύλων... έγκλισια... Χωματάλωνος μεσούσιον οὐδεμιοντούσιον.*
- Τοι. αστραγαλετ. θαλ. Γαλαζιά. έ. Οχ. Ζισσαίς.*
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἑκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως του ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ χρυσοῦ τοιχώματος, ὃπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βιῶν καὶ ἀχύρων).....
- Καθαρισμούς... έτοι... γέρεος. μεσούσιον οὐδεμιοντούσιον*
- μεσούσιον οὐδεμιοντούσιον.*
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἄλωνισμοῦ γίνεται ώρισμένην ἡμέραν καὶ ώραν ; .*δέν. έγχεισ...*
- Γιαννίκερη. οὐρανού. ήμερα. ήμερα. ήμερα. έγχεισ...*
- Ο πολιτισμός. ημέρα., έντομος. ημέρα.. Τρίτη.*
- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὃπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν : Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Така же сказала... Её... Святейшая... Её... Императрица...
Мария Фёдоровна... Её... Святейшая... Её... Императрица...



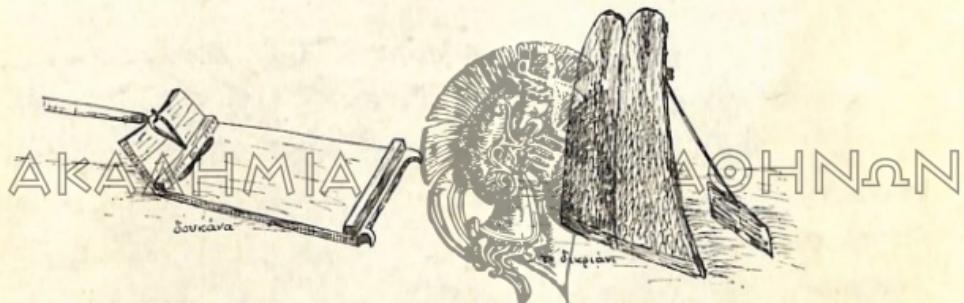
- 11) Πώς γίνεται τό δάλωνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ζῷων (βιόων, ἵππων κλπ.).

- α) 'Αλώνισμα πρὸς ἀχυροποιησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιδοῦ δικλινοῦ στῦλος, ὑψους δύσμετρων (κατούμενος στηγερός, στρούλοδυρας, δουκάνη, βουκάνη τοά.), ἀπὸ τοῦ ὅποιου ἔξαρτωνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον των τὰ ζῷα, ὡστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. . . .

- β) Πῶς ζεύνονται οἱ βόει, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶς ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶς εἰς θηλείες, αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἔνα ἢ τὸν ὄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἡ ἰχνογραφήματα). *(V. Εἰδυνησιακέ)*
 ἔχοντας μάθηματα... οὐδὲ τελείωσεν... οὐδὲ πάντα ταῦτα... οὐδὲ τελείωσεν...
 Τό. οὐδὲ τελείωσεν... οὐδὲ τελείωσεν... οὐδὲ τελείωσεν... οὐδὲ τελείωσεν...
 οὐδὲ τελείωσεν... οὐδὲ τελείωσεν...

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ώπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔχειται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἐάν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲν ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; . . .

..... θερινής ημέρας οὐδὲν μάθηματα
 δι. τελ. οὐδὲν μάθηματα... Μένον... ποι. τελ. οὐδὲν
 μάθηματα... . . .

- δ) Άπο ποίαν ὡραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην;

.....Αρχιγεων..χε' πρι'...οκι'..θ.....
.....Γραυπεδοναν.....ον..άρη..Εγινεο..κο..
.....ο.χ.νρο.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἔργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ἥγιον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):



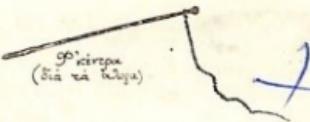
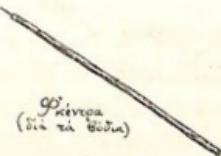
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκόπους στάχυς; ..?"βγι..μόρο...ε..γεωργο'ς..θετη'..
.....ο.βαζ.οι..ε.γ.αναδετ.φ....θ.γωνικ.α..ε.ν.τα.ο..ε.ν.ι.
.....δ.ο.γ.γ.ρ.δ.....

- 14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῴων; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος είχε καὶ ποία ἢ κατασκευή της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Τις..νε..αληγαν..κοι..γνοι..ε.γ.ν..δό..αλωνισμού^ε
νοι..κο..ε.γ.γ.ρ.δ.ν..φ?..κεντρ..ε.γ.ν.ε.γ.ρ.ι.ν..οοιν.
κοι..σκι'..νον.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἔργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἥμέραν

... δέν. εἶχε... θινάτερα... ἀνομεσσά.



- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

... ζερόκεν... ζεινάμια.....

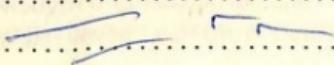
- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲν ἴδικά του ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ὀικόμη) εἰδίκοι ἀλωνισταί (ἐν Αίτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τφοτάμυμες, καλούμενοι αλωνιαροτοί καὶ ἀγωγατες), μὲν δῆμοι είχον βθδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελαυβανον τὸν ἀλωνισμὸν. Θεον. απορργον

ζιδιπούς.. εἴδων. εἰστον.. Ο γεργει.. εἰδων. γερε.. γερεσ. εον
μένον. γον. μένον. μένον. μένον.. γερε.. είδων. γερε.. είδων. μένο-
γει.. είδων.. μένον. γερε.. γερε.. γερε.. μένον. μένον. μένον.
ζερόκεν.. ζεινάμια.....

- 18) Πλήν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῷα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλειον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἀλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Πλέξ. δέν. εισωνιγμον. γει. ειν. είσαγημον. εον. εισαρμον.
θεον. μένον. κερεβον. ειν. είσαντον., Σε. Σ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ.

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο' ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Καλανεδὲ γριπα. μαρτυρεῖο.*

χιλ. λιν. γαν. γεων. καλ. ρεβιθικ., θν. διασκ. γίγαν...
Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο εἰς οὐνινόν αὐλήν μετ' αὐτοῦ
ἀργάνην. Τινὶ γάκην σὺν ἀντικοπών οὐδὲ γιαρούτι.



Είδος καλανισμάτος ήταν τὸ κοπάνιρρα
μικρού αὔρου θηραπευτικῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



'Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; 'Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγγῶν; *τελευθαί... μέν... εξεγαν...*

.μεγάλη... πασχέτε... μεταμφορικάτην... γαρ! καλ...
θρινοτ. μετανικόν. πασχαντικόν... Μάσος. καν...
εθνορ. μηρούτι... θεοντα... καλην... καλ. δαντελι...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα
'Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εύθειας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσα
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπτε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ i

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Τοποθετοῦσαν... ξινάν... οξεῖα... σταχύα... μὲν οξεῖα...

..... οξεῖα... μὲν οξεῖα... θύμιτρα... εὐθεῖα... οξεῖα... οξεῖα...

- 2) Κατὰ τὸ ἄλωνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποῖα;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας;

Κοινοί.. καὶ ἀγρινιόρνιτοι.. Καρποί.. Σταχύες.. Θύμιτρα.. Θύμιτρα..

- 3) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἄλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συμεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). *Θεατρ. κα. 1945 αιών.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Ιτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἔργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *Στρεψόντα... ή... Εγγιαμένα...*

Τό... Εγγιαμένα... ή... Εγγιαμένα... μετατρέπεται...
δικριάνι... ή... Εγγιαμένα... επι... ουρά... αρραγγό.



Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτού ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ὅλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταῦτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο

.....*Ἐπάνω... οὐδὲ οὐρό... ἐπάνω... οὐδὲ...*
.....*οὐρόν. ν. φέρει. οὐδὲ οὐρόν. φέρει. να... δικτυ...*
.....*εἰσιγορύνεια... οὐδὲ οὐρόπερ... προστάσια... οὐδὲ...*
.....*φέρει...*

- 2) Μὲ ποῖον ἔργαλειον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο)

.....*Μὲ οὐδὲ διουρότινο... καὶ φέρει!... φέρει...*
.....*Ν. παρηγόρει... προστάσια... φέρει... φέρει. Καὶ φέρει...*



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει) ἀνδρας, γυναικας εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

.....*Ι.Ι. Υ. Κ. Ο. Σ. Ο. Σ. Α. Ο. Ι. Φ. Ρ. Ε. S.*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὄποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῷων, ώστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

.....*Ἐγέρνα... οὐδὲ οὐρό... Γιάν. ν. Ι...*
.....*Οινοδωρι. οὐδὲ... οὐδὲ... αὐτοί... ὁ ουρούρος...*
.....*Φερει... οὐδὲ οὐρόγενα... φέρει. Εον. αισθανε*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζῷων διὰ τὸ δεύτερον, ώς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθιούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

..... οὐκ ἔγενετο διέτερο... ἐγκινιόμενο.

- 6) Ἐφεδροῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

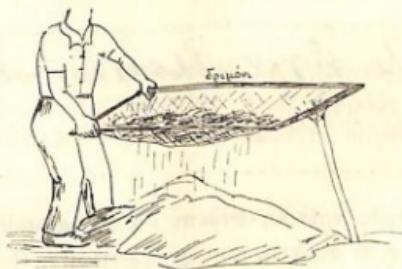
..... Μὲ.. Υό.. Δ.ι.εσφρ.ν. (Ειρήνη Θρον.) Φει. Ἀγρικ.
Ηρυναν. Φει. Σ.γιρα. Ασφ.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομοκρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ως π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



νων μὲ ὅπὸς διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ στήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὑλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

.....Κόκκινοι δέν έργα των μαρτών.....

- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπτακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; Σχεδιάσθω τοῦ

ΑΚΑΔΗΜΑΙΟΥ ΣΩΡΟΥ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΧΕΔΙΟΝ
θαλασσινού ανθρακού τοῦ ουρανού ΑΟΓΗΝΩΝ
ουρανού μάλα έμποντες ουρανού
ουρανού

- 8) "Αλλα ἔ θι μα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

.....δέν ηγαν μετανέλιθον παν.....

- γ'.1) Ποιαὶ δόφειλαι πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνογράφημα αύτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας) ... Σύδαρα....
 ἀριστού. εἰς ἀγ. την. μητρ. εἰδ. οὐρανού... θέαν. μητρ. φε. οὐρανού.
 διαισθενεία... οὐτε... διαισθενεία... οὐτε μητρώη... ποτε...
 μητρώη... οὐτε μητρώη... ποτε... η Κον. Β. λιτό... η Κον. Ζ. ποτε...
 δοχήν χωρητικότητας περιουσίας ή της δωδεκάτης.



- 2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΔΙΑΔΗΜΜΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

.... Θεοί θεοί! Υρδην θεοί πάρεσσαν.
 Θεοί θεοί! Αριστερά σέργινε....

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (είς ποια δοχεῖα) ἢ είς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετικάς συνηθείας)

... Απρίνην ινέρια... στρέ... αποίγι... συνθήσε... στρέ...
 ινέρια... στρέ...

- 4) Τὸ ἀχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ είς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την ύπαιθρον ; Τό... α' γυρο... κα.....
χρονή μενταν.. εγι... εδέν..... α' γερινά.....
D.O.U. θέσων. εγι. φί. ου. κερο. πλάγιο. πανταλ. ολό. μιέ.

- 5) Πώς έγίνετο (η γίνεται) ή διαλογή του σπόρου. Κατά τήν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπό τοὺς καλυτέρους στάχυς ή μετά τὸ ἀλώνισμα ;

..... Ε. Διαζομή... δος. ουράρον... εγι' ηδα.....
μεταλ..... εδ. ού. γι. νι. αρμα.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ή διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ή μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ή ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ;

..... δέν. εγινέτο. γινορε. εγ. εα. ο.....

Πώς λέγεται ή πλεκτὴ σύτη ; Ποιον τὸ σχῆμα της ποῦ φυλάσσεται, πρὸς τοῖον σκοτὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ήμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ύπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούνδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

..... Τό. ε' θήρα. δει. η. ρέ. ο. δέν. επικρατ. ε.
ον' γε. ωναίρ. ρέ. ο. ειν. κον. θέ. ον. παρ.
σινηή.....

Εις ποίας ήμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Κοινον., κ. οι. πον. ε' ν. ι. βασι. γ. ωτεξ. δος.
Αγιον.. γιακενον. τον.. P. παρέ. η. Κησιόνα
θέν. παραμονή. κό. ε. ε. δ. δ. ε. μεν. παρ. φέ.
πονγιδικ, ὅχι πιντ 30 το ξ' πον ξ' θιμο -

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιὰ αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἥλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;.....

.....*Ανάπτουν... την... πυραν... παιδια.*.....

2) Ποῖος ἡ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποίον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὸς κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, σματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφὴ λεπτομερής)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)
-
-
-
-
- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατά τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)
-
-
-
- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἑθίμου εἰς τὸν τόπον σας
-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ